

Büntetőügyek tanúságai

Horváth János

I.ü. szakértő

Az alkalmazott séma

- Globex, ingatlanszövetkezetek
- Ponzi séma, Piramisjáték, Pilótajáték
- Az okok mások
 - Kapzsiság
 - Válságok hatásai
 - A gazdálkodás rossz iránya
 - Pénzügyi kultúra teljes hiánya
- A közelmúlt
 - BudaCash
 - Quaestor
 - Hungária Értékpapír

Válságok

- Orosz válság (aztán lett brazil és egy kicsit magyar is)
 - Feltörekvő piacok
 - Portfoliók kockázatkezelése – kitettség csökkentés
 - Speciális értékpapír finanszírozás
 - Stop loss automatizmusa – lehet-e zárni a pozíciót
 - Elszámolóházak szerepe
- Subprime válság
 - Rossz hitelek kibocsátása
 - Fedezeten túlmenő hitelezés
 - Értékpapírosítás
 - Ingatlanárak mértéktelen emelkedése
- Svájci frank válság
 - Megszűnt az automatizmus
 - Saxo Bank

1. példa

- BudaCash

- Válság hatása már 1998-ban, nem volt szegregáció, a számla ekkor már megnyitásra került
- A technika – Karácsony Miklós -7920-as számla az ügyfélszámlák nettósítása
- Általános gyakorlat volt, mert nem lehetett negatív a saját állomány
- A válság esetén a határidős ügyleteket végző ügyfelek teljesítése kétséges
- A brókercégnek kell helytállnia
- 2007-ben már 20 Mrd. felett
- Svájci frank leértékelés
- Önmagát gerjesztő folyamat a lejárat, osztalék, kamatfizetés miatt

2. példa

- Quaestor
 - Válságok hatása
 - Működési hatékonyság hiánya,
 - Olyan tevékenységek, amelyek nem megfelelő jövedelmezőséggel rendelkeznek
 - A finanszírozás kétoldalú
 - Kötvények
 - Ügyfélvagyon
 - A kötvény kibocsátója egy különálló cég, az értékpapírcég csak forgalmazó
 - Ez is öngerjesztő a kamatkötelezettség miatt, osztalékkötelezettség miatt
 - A kötvények itt is külön számlán vannak nyilvántartva
 - Lejáratkor színleg körbe lett küldve a lejáratí pénz

Kötvény túlbocsátás

- Kötvényprogramokat engedélyeztettek, amelyek alapján ki lehetett bocsátani kötvényt
- Amikor a sorozat betelt, akkor egy T” számlával szemben kötvényt keletkeztettek
- A túlkeletkeztetett kötvények már nem jelentek meg a KELER kibocsátásban (itt lehetett volna kontrollpont)

Folytatás

- Az ügyfélvagyon fiktív szerződéssel kellett átvezetni
- A KELER számlákon keresztül is (KID átvezetés)
- Portoliókezelt vagyon
- Takarékszövetkezet vagyonának kimutatása állampapírban – annak hiánya ellenére
- Komplettn rendszer kiépítése az adatszolgáltatásra
- A könyvvizsgálónak csak szűrt adatok bemutatása
- „Ál” Bróker rendszer működtetése a felügyeleti ellenőrzéskor

3. példa

- Hungária Értékpapír
- Kötvénykibocsátás
 - Egyszerű engedélyezés
 - Csak a jövő bevételein alapul
 - Egyszerű keletkeztetés
 - Forgalomképes akár másodlagos forgalomban is
- Tényleges tevékenység nincs (arany-, gyémántkereskedelem, ingatlan ígéret)
- A brókercég a kibocsátáshoz, forgalmazáshoz kellett

Számla technika

- A hiányt pótolni kell (értékesítés, hozamfizetés esetén)
- Ezt egy ügyfélszámlán keresztül ügyfélpénzből történik, ahol negatív állomány keletkezik.
- Ha az adott értékpapírt értékesítjük, akkor az ki is kerül az állományból
- Feltétel a nettósítás – ez az ügylet elfedésének technikája
- Minden adatszolgáltatásból ki kell szűrni
- A beszámoló viszont tartalmazza nettó módon
- Mivel rendszer, ezért koordinált a könyvvizsgáló felé is az adatszolgáltatás

Kötvény technika

- Kötvény kibocsátás egyszerű
- Forgalomképes
- Van kiírt kamata
- Van lehetőség keretben kibocsátani, rábocsátani, kiváltani újabb kötvénnyel

Egyéb kérdések

- Folyamatos szavatolótőke megfelelés
- Értékvesztés képzése az ügyfélhiányra
- Szegregáció – fontos az MNB-nek jelentett állomány vizsgálata
- Elszámolóház felé jótállás

Fizetése képtelenséggel fenyegető helyzet

- Látja, vagy látnia kell, hogy a kötelezettségeit határidőben nem tudja kifizetni
- Van Ptk. (Cstv.) és Btk. Következménye
- Nem tudja a finanszírozást megoldani
 - Ha van finanszírozás
 - Ésszerűen visszafizethető
 - A tulajdonosi eladósodottság esetén is fennáll
- Lejárat